

ESITYS PORIN KAUPUNGILLE RUOKA-APUUN SUUNNATTAVAN AVUSTUKSEN KÄYTTÄMISESTÄ

Nykytilanteen kuvaus

Ruoka-apua järjestetään Porissa EU:n ruoka-apuna sekä koulujen, kauppojen ja ravintoloiden ylijäämäruokaa jakamalla. Ruoka-apua järjestävät kaupungin ylläpitämät asukastuvat, seurakunnat ja yhdistykset (mm. Elämän leipä ry, Elämän eliksiiri ry, Porin seudun työttömät ry, SPR, A-kilta, Hyvän mielen talo, Porin Sininauha, Pelastusarmeija, Klubitalo Sarastus, Satakunnan yhteisökeskus). Ruoka-avun piirissä Porissa on viikoittain noin 4000 - 5000 henkilöä. Vapaaehtoistyötä ruoka-avun piirissä tekee säännöllisesti noin 60 henkilöä, lisäksi toiminta tarjoaa mm. työkokeilun ja kuntouttavan työtoiminnan mahdollisuuden säännöllisesti noin 20 henkilölle. Ruokaa jaetaan eri toimijoiden toimipisteissä lähinnä arkisin sekä lauantaisin. Porissa toimii lisäksi Yhteinen keittiö – verkosto, joka toteuttaa yhteisruokailuja ja muuta osallisuutta edistävää toimintaa.

Toimijat ovat kehittäneet vuoden 2019 aikana yhteistyötään verkostotapaamisissa, joissa on laadittu kokonaiskuva toiminnasta sekä käyty keskusteluja yhteistyön kehittämiseksi. Toimijoiden yhdessä määrittelemiä haasteita ovat jaettavan ruuan riittämättömyys, eri kohderyhmien erilaiset tarpeet ruuan jakamisen tapojen (aika, paikka) suhteen sekä erityisesti yhdistysten osalta epävarma taloudellinen tilanne. Ruoka-avun piirissä olevien elämäntilanteet koetaan erittäin haastaviksi, ja heidän hyvinvointiaan, osallisuuttaan ja palveluihin ohjautumistaan tulee kehittää osana ruoka-apua. Satakunnan yhteisökeskus on laatinut verkoston yhteisen kehittämistyön tuloksena tämän esityksen ruoka-apuun suunnattavan avustuksen käytöstä vuonna 2020.

Ruoka-apua tarjoavien tahojen suunnitelma keskinäisestä yhteistyöstä vuonna 2020

Ruoka-avun parissa toimivien tahojen yhteistyölle on määritelty seuraavat tavoitteet ja sisällöt vuodelle 2020:

Yhteistyön kehittäminen kauppojen kanssa. Ruoka-apua tarjoavat toimijat pyrkivät saamaan lisää ruokaa jaettavaksi vuoden 2020 aikana solmimalla yhteistyösuhteita kauppojen kanssa, jotka eivät vielä lahjoita ylijäämäruokaansa. Kauppojen lahjoittaman ylijäämäruuan laadusta, säilytyksestä kaupassa sekä lajittelusta laaditaan yhteinen ohjeistus kaikille ruokaa lahjoittaville kaupoille. Tällä pyritään siihen, että pilaantuneet elintarvikkeet lajiteltaisiin jo kaupassa biojätteisiin, jotta ne eivät kuormita ruoka-avun tarjoajien henkilöstöä ja jätehuoltoa kohtuuttomasti.

Logistiikan kehittäminen. Ruoka-apua järjestävät tahot omistavat yhteensä 5 ruuan hakemiseen ja jakamiseen soveltuvaa autoa. Logistiikkaa kehitetään yhteistyössä niin, että autot voivat jaettavan ruuan määrän kasvaessa kuljettaa ruokaa eri puolilla Porin oleviin ruuan jakopisteisiin, mm. Yhteisiin jääkaappeihin. Elintarviketurvallisuuden varmistaminen otetaan myös yhteiseksi kehittämiskohteeksi.

Ruoka-avun saavutettavuus. Eri toimijoiden tarjoama ruoka-apu sekä Yhteinen keittiö – toiminta kuvataan vuonna 2020 aukeavalle valtakunnalliselle www.ruoka-apu.fi – sivustolle. Kokonaisuudesta viestitään yhdessä, jotta eri sektoreiden ammattilaisilla ja avun tarvitsijoilla olisi selkeä kuva avun ja toiminnan mahdollisuuksista. Saavutettavuutta kehitetään yhdessä myös laajentamalla jakoaikoja ja -paikkoja eri kohderyhmien kannalta tarkoituksenmukaisesti. Avataan Yhteinen jääkaappi Sininauhan, Hyvän mielen talon ja Porin seudun työttömien tiloihin. Käynnistetään nuorille suunnatun ruoka-avun jakaminen arki-iltaisina ja lauantaisin Ystävähavila Murun kautta. Hyödynnetään toimijoiden yhteistä Whatsapp – ryhmää nopean avun tarpeessa olevien ihmisten auttamiseksi ja muun avun etsimiseksi (vaatteet, lelut, hygienia- ja tarvikkeet yms.).

Ruoka-avun henkilöstö. Jaettavaa ruokaa kuljettavat, lajittelevat ja jakavat pääosin vapaaehtoistyöntekijät sekä eri työllistymistä edistävien palvelujen parissa olevat henkilöt. Vuonna

2020 järjestetään vapaaehtoistoiminnan koulutus 20 henkilölle. Koulutukseen sisältyy perustiedot vapaaehtoistoinnasta, ruoka-apu toimijoiden esittely sekä hygieniapassi – koulutus ja koe. Koulutettavat vapaaehtoiset voivat työskennellä eri avun tarjoajien palveluksessa. Vapaaehtoisiksi pyritään kouluttamaan erityisesti ruoka-avun saajia heidän osallisuutensa ja toimijuutensa vahvistamiseksi.

Osallisuuden ja hyvinvoinnin edistäminen. Ruoka-apua kehitetään yhdessä kohti sosiaalista kuntoutusta. Avun jakaminen nähdään keinona tavoittaa kaikkein vaikeimmassa asemassa olevat ihmiset. Palveluohjausta, yhteisöllistä toimintaa ja kokonaisvaltaisen auttamisen mallia kehitetään yhteistyössä. Toimijat järjestävät vuonna 2020 yhteistapahtumia juhlapyhien yhteydessä.

Lisäksi ruoka-avun kehittämistä laaditaan vuonna 2020 opinnäytetyö ja pyritään mukaan valtakunnallisen Osallistava yhteisö – hankkeen kehittämiskokonaisuuteen.

Yhteistyö Porin kaupungin kanssa:

Tilat. Porin kaupunki selvittää ruoka-avun varastointiin, käsittelyyn ja jakamiseen soveltuvia tilojaan, jotta toimintoja voitaisiin siirtää pois nykyisistä epätarkoituksenmukaisista ja kalliista vuokratiloista. (Alkuvaiheessa ainakin Hyvän mielen talon tilojen yhteydessä oleva toimistohuone, varastotila n. 15 – 25 m² Porin seudun työttömät ry:lle sekä Elämän Leipä ry:n toimitilat)

Kuljettaminen. Nuorten työpajan kanssa sovitaan ruuan kuljettamisen varajärjestelystä, mikäli toimijoiden omat autot esim. rikkoutuvat. Ruoka-apuun käytettävien autojen peseminen järjestetään myös Porin kaupungin yksikössä.

Asiakastyö. Kaupungin palveluohjaus ja muut ammattilaiset jalkautuvat ruoka-avun ja Yhteinen keittiö – toiminnan paikkoihin tekemään asiakastyötä säännöllisesti. Järjestöjen ja kaupungin palveluja kehitetään yhdessä asiakkaiden tueksi.

Työllisyys. Tavoitteena tiiviimpi yhteistyö työllisyysyksikön kanssa työvoimapolitiittisten tavoitteiden toteutumiseksi ja jatkopolkujen löytämiseksi ruoka-apuun työllistetyille henkilöille. Ruoka-apua järjestävät tahot kuvaavat ruoka-avun järjestämiseen eri paikoissa liittyvät työtehtävät ja viestivät ne työllisyysyksikölle kuntouttavan työtoiminnan, työkokeilun ja muun työllisyyttä ja työ- ja toimintakykyä edistävän toiminnan lisäämiseksi.

Ruoka-avun pariin ohjaaminen. Toimijat laativat kaupungin työntekijöille ohjeistuksen nopean avun tarpeessa olevien kuntalaisten auttamiseksi. Ohje tulee saattaa tiedoksi ainakin perusturvan ja sivistystoimialan asiakastyötä tekeville ammattilaisille. Ohjeessa kerrotaan yhteystiedot sekä menettelytapa tilanteessa, jossa asiakas on akuutissa ruuan, vaatteiden tai muun materiaalsen avun tarpeessa.

Esitys Porin kaupungille ruoka-apuun suunnattavan avustuksen käytöstä

Vapaaehtoistoimijoiden koulutus (hygieniapassikoulutus ja koe 20 henk)	1250 €
A-kilta (yleishallinnon avustuksen lisäksi) kuljetuskustannuksiin	1000 €
Elämän leipä ry	23 875 €
Elämän eliksiiri ry	23 875 €